

بیمارستان شهید مطهری مرودشت

برداشتن رحم (هیستریکتومی)

(ویژه آموزش به بیمار)

شناسنامه پمفلت آموزشی :

تهیه کننده : زهرا کشاورزی – کارشناس مامایی

سارا نظارات – کارشناس مامایی

تهیه و بازنگری : تابستان 1405

منبع : کتاب جامع استانداردهای مامایی و زنان

تایید شده توسط : دکتر فاطمه مقصودی – متخصص زنان

و زایمان

برداشتن رحم (هیستریکتومی) :

هیستریکتومی یک عمل جراحی است که در آن رحم به طور کامل یا بخشی از آن برداشته می شود. پس از برداشتن رحم ، امکان بارداری و ادامه بارداری وجود ندارد .

علل برداشتن رحم در زنان:

از علل شایع برداشتن رحم، خونریزی های نامنظم رحمی است که در سنین بالای 40 سالگی، بیشتر پیش می آید. این بیماری که به دلایل مختلف پیش می آید ، اغلب با مصرف داروهای مناسب درمان می شود اما گاهی خونریزی با درمان های مرسوم بهبود نمی یابد یا به دلایل بیماری های دیگری مثل دیابت و فشار خون ، امکان درمان دارویی مناسب وجود ندارد و به جراحی متوسل می شویم.

خونریزی شدید و کنترل نشده: یکی از موارد اورژانسی

خونریزی بعد از زایمان است.

چسبندگی غیر طبیعی جفت: گاهی جفت به صورت غیر

طبیعی به دیواره رحم می چسبد و جدا کردن آن می تواند باعث خونریزی شدید شود.

پارگی رحم : یک عارضه جدی و اورژانسی است که

ممکن است در برخی شرایط بارداری یا زایمان رخ دهد در صورتی که آسیب به رحم شدید باشد و امکان ترمیم آن وجود نداشته باشد ممکن است برداشتن رحم برای حفظ جان مادر لازم باشد.

افتادگی شدید رحم یا مثانه: که با جراحی معمول ،

افتادگی قابل درمان نیست. در این موارد به جز علایم ادراری ، بیمار از دردهای شدید لگنی که علت دیگری برای آن یافت نمی شود هم شکایت دارد که با این جراحی از شدت دردها کاسته می شود.

بدخیمی ها یا سرطان های رحم یا تخمدان: از مشکلات

دیگری که منجر به جراحی برداشتن رحم می شود

بیماری اندومتریوز: این بیماری بافت داخلی رحم در لگن یا روی تخمدان ها، لوله ها یا روده ها رشد می کند و موجب دردهای شدید لگنی بخصوص چند روز قبل از شروع قاعدگی می شود.

عفونت های لگنی شدید که منجر به ایجاد آبسه در تخمدان می شود ، در مواردی که با آنتی بیوتیک نتوان جان بیمار را نجات داد ، اقدام به جراحی میشود.

بیماری آدنومیوز: در این بیماری خانم میانسال با خونریزی

های طولانی و درد شدید در دوران قاعدگی مراجعه می کند. چنانچه این بیماری تشخیص داده شود، درمان دارویی ندارد و در نهایت تنها راه درمان، جراحی و برداشتن رحم است.

خونریزی شدید پس از زایمان: پزشک زنان در موارد

اورژانسی مانند خونریزی شدید پس از زایمان نیز مجبور به خارج کردن رحم برای کنترل خونریزی است و هدف ، نجات جان مادر است.

انواع روش های برداشتن رحم: به سه روش می توان رحم را برداشت:

- 1) از راه شکم که با برش شکمی انجام می شود
- 2) از راه واژن که بدون برش شکمی کار انجام می شود و روش بسیار خوبی است که میزان عوارض آن از جراحی شکمی کمتر است.
- 3) روش لاپاراسکوپ (جراحی با حداقل برش) که در بیماران خاص قابل انجام است و مزایای خاص خودش را دارد. بهترین روش ، جراحی از طریق واژن است که در صورتی که بیمار شرایط آن را داشته باشد ، انجام می شود.

مراقبت های پس از عمل برداشتن رحم

- داروهای تجویز شده توسط پزشک را استفاده نمایید. اگر پانسمان شما ضد آب است. دوش گرفتن کوتاه مدت و ایستاده مجاز است و اگر ضد آب نیست تا سه روز نباید با آب تماس پیدا کند. روز سوم، پانسمان روی زخم را بردارید و پس از یک دوش کوتاه ایستاده زخم محل عمل را با شامپو بچه بشویید و با سشوار خشک کنید. از این به بعد باید روزانه زخم شسته و خشک گردد.
- بین روزهای 7 تا 10 پس از عمل ، به پزشک معالج خود مراجعه کنید.

- اگر نمونه رحم شما به آزمایشگاه ارسال شده است، جواب آن را از آزمایشگاه بگیرید و به پزشک معالج خود نشان دهید.
- در صورت بروز هرگونه تب ، تورم، ترشح، و کبودی موضع عمل یا خونریزی واژینال ، پزشک خود را مطلع سازید.
- در روزهای اول پس از عمل پیاده روی داخل منزل را فراموش نکنید.
- پیوست می تواند برای شما خطر آفرین باشد. بنابراین با رژیم غذایی مناسب یا خوردن ملین از پیوست پرهیز کنید.
- از انجام کارهای سنگین و برداشتن بار سنگین، تا دو ماه پس از عمل خودداری کنید.
- حداقل 40 روز از نزدیکی با همسر خود پرهیز کنید.
- ویزیت مجدد شما 40 روز پس از عمل و قبل از شروع فعالیت های معمولی و نزدیکی با همسر است.

عوارض احتمالی دیگر عبارتند از:

- آسیب مجاری ادرار، مثانه یا مقعد در طول جراحی که ممکن است برای ترمیم آن، به جراحی اضافه نیاز پیدا شود.
- هیستروکتومی معمولاً بسیار بی خطر است. اما در هر عمل جراحی عوارضی ممکن است رخ دهد. خونریزی شدید و حساسیت به داروهای بیهوشی برخی از شایع ترین عوارض جراحی هستند.

- فقدان عملکرد طبیعی تخمدان باعث کاهش استروژن و خشکی واژن می شود.
- شروع زودرس علائم یائسگی به دلیل برداشتن تخمدان
- هیستروکتومی برای خانم هایی مطلوب است که دیگر قصد بچه دار شدن ندارند و از کاربردن درمان های بی نتیجه و متعدد هم خسته شده اند.
- برخلاف تصور عموم مردم، برداشتن رحم هیچ تاثیری در کاهش میل جنسی ندارد.
- رحم هیچ نقشی در آمیزش جنسی ندارد و فعالیت جنسی بیمار پس از برداشتن رحم به طور طبیعی حفظ می شود.
- همچنین ارتباطی بین برداشتن رحم با افزایش فشار خون و ازدیاد وزن وجود ندارد. این تغییرات پس از سن 45 سالگی و در سنین یائسگی ایجاد می شود و با توجه به اینکه اغلب برداشتن رحم نیز در این سنین اتفاق می افتد، بیماران به اشتباه این مشکلات را به برداشتن رحم نسبت می دهند در حالی که این عوارض ارتباطی با این عمل جراحی ندارد.

